



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 14.7.2004
KOM(2004) 495 lopullinen

2004/0167 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan aluekehitysrahastosta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

EY:n perustamissopimuksen 158 artiklassa yhteisön tavoitteeksi asetetaan sopusointuisen kehityksen edistäminen ja 160 artiklassa määrätään Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), jonka tarkoituksena on myötävaikuttaa alueellisen epätasapainon poistamiseen.

Viimeisin laajentuminen on kasvattanut EU:n alueiden välisiä kehityseroja, ja kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden määrä on kasvanut huomattavasti. Näiden alueiden BKT asukasta kohti on 30–75 prosenttia yhteisön keskiarvosta, ja niiden haasteena on saavuttaa lähentymistavoitteet. Kehittyneempien alueiden jatkuvana haasteena on puolestaan lisätä niiden suhteellista houkuttavuutta parantamalla niiden kilpailukykyä yhteisön alueen sopusointuisen kehityksen edistämiseksi.

Laajentuminen on niin ikään lisännyt EU:n rajojen kokonaismäärää, minkä vuoksi alueiden välistä yhteistyötä on lujitettava. Yhteistyön on perustuttava rajat ylittävän yhteistyön perusteella toteutettaviin paikallista kehitystä edistäviin yhteisiin hankkeisiin, valtioiden välisen yhteistyön perusteella toteutettaviin yhdenmukaisesti aluekehitystä edistäviin toimiin sekä kehittämistä ja tietojenvaihtoa edistäviin verkkoihin.

Yhteisön alueellisia kehityseroja on tarkasteltava niin talousarvion kuin aihealueidenkin kannalta. EAKR:n toimet on tästä syystä eriytettävä tuensaaja-alueiden perusteella, ja niissä on keskityttävä edelleen Lissabonissa ja Göteborgissa määriteltyihin unionin ensisijaisiin tavoitteisiin.

EAKR tukee lähentymistavoitteen perusteella monenlaista toimia, jotka kuvastavat kohdealueiden merkittäviä tarpeita, jotta nämä alueet pystyisivät hyödyntämään ja nykyaikaistamaan resurssiaan sekä käynnistämään yhdenmukaisen ja kestävästi aluekehitysprosessin. Tutkimusta, innovaatiotoimintaa ja riskien ehkäisemistä painotetaan uudella tavalla. Myös infrastruktuurit ovat edelleen merkittävässä asemassa.

Alueellista kilpailukykyä ja työllisyyttä koskeva tavoite rakentuu kolmen seuraavan aihealueen ympärille: innovaatio ja osaamistalous, joiden tavoitteena on parantaa aluetalouksien laatua; ympäristö ja riskien ehkäiseminen kehityksen kestävyuden varmistamiseksi; liikenneyhteyksien parantaminen sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttö liikenne- ja digitaaliverkkoihin liittyvän alueellisen eristyneisyyden vähentämiseksi ja alueiden houkuttavuuden lisäämiseksi.

Alueiden välistä yhteistyötä koskevaan tavoitteeseen sisältyy rajat ylittäviä ja valtioiden välisiä toimia, ja se perustuu Lissabonin ja Göteborgin tavoitteisiin liittyviin erilaisiin toimiin. Kahden edellä mainitun tavoitteen perusteella toteutettavien ohjelmien yhteisessä hallinnoinnissa otetaan huomioon alueiden välinen ulottuvuus noudattaen alhaalta ylös etenevää lähestymistapaa, jolla varmistetaan kaikkien toimijoiden osallistuminen ja toteutettujen toimien onnistuminen. Tavoitteen perusteella tuetaan edelleen vaihto-, analysointi- ja tutkimusverkkojen kehittämistä alueiden ja paikallisviranomaisten välille. Ohjelmatyötä ja hallinnointia koskevia sääntöjä on yksinkertaistettu ja selkiytetty.

EAKR kiinnittää erityistä huomiota alueiden erityispiirteisiin erityisesti EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tästä syystä asetuksessa säädetään, että toimia voidaan ohjelmien suunnitteluvaiheessa mukauttaa kaupunki- ja maaseutualueiden samoin kuin luonnonhaitoista kärsivien alueiden erityistilanteen huomioon ottamiseksi. Syrjäisimpien alueiden kaukaisesta sijainnista johtuvia lisäkustannuksia on niin ikään mahdollista rahoittaa.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan aluekehitysrahastosta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 162 artiklan ensimmäisen kohdan ja 299 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen¹,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 160 artiklassa määrätään, että Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tarkoituksena on myötävaikuttaa keskeisimmän alueellisen epätasapainon poistamiseen yhteisössä. Näin ollen EAKR pyrkii vähentämään eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikoimmassa asemassa olevien alueiden ja saarten jälkeenjääneisyyttä, maaseutualueet mukaan luettuina.
- (2) Rakennerahastoja ja koheesiorahastoa yhteisesti koskevat säännökset vahvistetaan Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetussa asetuksessa (EY) N:o (...) ⁴. On tarpeen vahvistaa erityiset säännökset siitä, mitä toimia EAKR:sta voidaan rahoittaa mainitussa asetuksessa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.
- (3) EAKR:n tukitoimet olisi toteutettava osana koheesipolitiikkaa koskevaa kokonaisvaltaista strategiaa, jolla varmistetaan, että tuki keskitetään entistä paremmin yhteisön ensisijaisiin tavoitteisiin erityisesti muita heikommassa asemassa olevien alueiden ulkopuolella.
- (4) Asetuksessa (EY) N:o (...) säädetään, että menojen tukikelpoisuus määritetään kansallisella tasolla, lukuun ottamatta joitakin poikkeuksia, joista on tarpeen antaa erityissäännöksiä. Näistä poikkeuksista olisi siksi säädettävä EAKR:n osalta.

¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

² EUVL C [...], [...], s. [...].

³ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁴ EUVL L [...] [...], s. [...].

- (5) EAKR:sta tuettavien toimien tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano edellyttää hyvää hallintotapaa ja kumppanuutta kaikilta asianosaisilta alueellisilta ja sosioekonomisilta toimijoilta, erityisesti alue- ja paikallisviranomaisilta.
- (6) Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999⁵ 20 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetystä Urban-yhteisöaloitteesta saatujen kokemusten ja sen vahvuuksien perusteella olisi korostettava kaupunkeja koskevaa ulottuvuutta sisällyttämällä tämän alan toimenpiteet EAKR:sta osarahoitettaviin toimenpideohjelmiin.
- (7) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä EAKR:sta myönnetyn tuen täydentävyyteen ja johdonmukaisuuteen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta annetun asetuksen (EY) N:o (...) ⁶ mukaisesti ja Euroopan kalatalousrahastosta annetun asetuksen (EY) N:o (...) ⁷ mukaisesti myönnetyn tuen kanssa. EAKR:sta osarahoitettavilla ohjelmilla olisikin tuettava maaseudun talouden ja kalastuksesta riippuvaisten alueiden monipuolistamista perinteisen toiminnan ulkopuolelle.
- (8) On tarpeen varmistaa, että pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevissa EAKR:n tukitoimissa otetaan huomioon Santa Maria de Feirassa kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa hyväksytyt pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpano ja tuetaan sitä.
- (9) Syrjäisimpiin alueisiin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota liittämällä poikkeuksellisesti EAKR:n toiminta-alaan joidenkin alojen lisäkustannusten tasoittamiseen tarkoitetun toimintatuen rahoitus. Tällainen poikkeus edellyttää perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdan käyttämistä oikeusperustana.
- (10) EAKR:n olisi kiinnitettävä huomiota suurille markkinoille pääsyyn ja niiden syrjäisyyteen liittyviin ongelmiin, joista Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjassa olevassa pöytäkirjassa nro 6 tarkoitetut erittäin harvaan asutut alueet kärsivät. EAKR:n olisi kiinnitettävä huomiota myös tiettyjen saarten, vuoristoalueiden ja harvaan asuttujen alueiden erityisongelmiin, jotka johtuvat niiden maantieteellisestä sijainnista ja hidastavat niiden kehitystä.
- (11) EAKR:n olisi varmistettava yhteisvaikutus Euroopan sosiaalirahaston ja koheesiorahaston tukitoimien kanssa. Sen olisi varmistettava myös täydentävyys ja johdonmukaisuus yhteisön muiden politiikkojen kanssa.
- (12) On tarpeen antaa Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteen toimenpideohjelmiin liittyvää ohjelmatyötä, hallinnointia, seurantaa ja valvontaa koskevat erityissäännökset.
- (13) Tarvittaessa on tarpeen tukea yhteisön naapurimaiden kanssa toteutettavaa tehokasta rajat ylittävää ja valtioiden välistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että kolmansien maiden naapureina olevien jäsenvaltioiden rajaseutualueiden kehitystä voidaan tukea

⁵ EYVL 161, 26.6.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁶ EUVL L [...] [...], s. [...].

⁷ EUVL L [...] [...], s. [...].

tehokkaasti. Tästä syystä on asianmukaista sallia poikkeuksellisesti, että EAKR:sta tuetaan kolmansien maiden alueilla toteutettavia hankkeita, kun niistä on hyötyä yhteisön alueille.

- (14) Euroopan aluekehitysrahastosta 12 päivänä heinäkuuta 1999 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1783/1999⁸ olisi kumottava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tehtävät, sen toiminta-ala Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun asetuksen (EY) N:o (...) 3 artiklassa määriteltyjen lähentymistä, alueellista kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä Euroopan alueiden välistä yhteistyötä koskevien tavoitteiden suhteen samoin kuin menolajien tukikelpoisuus.

Asetuksessa annetaan erityissäännökset kaupunki- ja maaseutualueiden, kalastuksesta riippuvaisten alueiden, syrjäisimpien alueiden ja luonnonhaitoista kärsivien alueiden kohtelusta.

Siinä annetaan myös Euroopan alueiden välistä yhteistyötä koskevat erityissäännökset erityisesti ohjelmatyön, täytäntöönpanon, hallinnon, seurannan ja valvonnan osalta.

2 artikla

Tarkoitus

EAKR osallistuu taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion lujittamiseen tähtäävien tukitoimien rahoitukseen vähentääkseen alueiden välisiä kehityseroja ja tukeakseen aluetalouden rakenteellista kehittämistä ja mukauttamista, johon kuuluu myös taantuvien teollisuusalueiden uudistaminen.

Tällä tavoin EAKR osallistuu toimien toteuttamiseen yhteisön ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti samoin kuin kilpailukykyä ja innovaatioiden lujittamiseen luodakseen kestäviä työpaikkoja ja edistääkseen ympäristön kannalta kestävä kasvua.

⁸ EYVL 213, 13.8.1999, s. 1.

3 artikla

Toiminta-ala

1. EAKR:n tuki keskitetään tiettyihin temaattisiin toimintalinjoihin. Kunkin toimintalinjan mukaisesti rahoitettavien toimien tyyppi ja laajuus vaihtelevat lähentymistä, alueellista kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä Euroopan alueiden välistä yhteistyötä koskevien tavoitteiden luonteen perusteella tämän asetuksen 4, 5 ja 6 artiklan mukaisesti.
2. EAKR osallistuu seuraavien rahoitukseen:
 - a) tuottavat investoinnit;
 - b) infrastruktuurit;
 - c) muut kehittämisaloitteet, joihin kuuluvat yrityspalvelut, rahoitusvälineiden kehittäminen (riskipääoma-, laina- ja takuurahastot sekä paikalliset kehitysrahastot), korkotuet, lähipalvelut ja kokemustenvaihto alueiden, kaupunkien samoin kuin asianmukaisten sosioekonomisten ja ympäristöalan toimijoiden välillä;
 - d) asetuksen (EY) N:o (...) 43 ja 44 artiklassa tarkoitettu tekninen apu.

4 artikla

Lähentyminen

Lähentymistavoitteen osana EAKR:n tuki keskitetään kestävän ja yhdenmisen alueellisen ja paikallisen talouskehityksen edistämiseen valjastamalla alueiden oma kapasiteetti tähän tarkoitukseen ja lujittamalla sitä sellaisin ohjelmin, joilla pyritään nykyaikaistamaan ja monipuolistamaan alueen talousrakennetta ensisijaisesti seuraavilla aloilla:

- 1) tutkimus ja teknologian kehittäminen (TTK), innovaatio ja yrittäjyys mukaan luettuina alueellisen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen valmiuksien vahvistaminen, TTK-tuki pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (pk-yritykset), teknologian siirron tukeminen, pk-yritysten ja yliopistojen sekä tutkimus- ja teknologiakeskusten välisten yhteyksien parantaminen, yritysverkostojen ja klusterien kehittäminen, yritys- ja teknologiapalvelujen tarjoaminen pk-yritysten ryhmille, yrittäjyyden edistäminen ja innovaatorahoituksen tarjoaminen pk-yrityksille uusien rahoitusvälineiden avulla;
- 2) tietoyhteiskunta, johon kuuluvat sisällön, palvelujen ja sovellusten kehittäminen paikallisella tasolla, julkisten verkkopalvelujen saatavuuden parantaminen ja kehittäminen, pk-yrityksille suunnatut palvelut sekä tuki tieto- ja viestintätekniikan omaksumiseksi ja sen käytön tehostamiseksi;

- 3) ympäristö, johon kuuluvat jätehuoltoon, vesihuoltoon, kaupunkien jätevesien käsittelyyn ja ilman laatuun liittyvät investoinnit, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistäminen, saastuneiden alueiden ja maan kunnostaminen, biologisen monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun edistäminen, pk-yritysten tukeminen kestävien tuotantotapojen edistämiseksi ottamalla käyttöön kustannustehokkaat ympäristöjärjestelmät samoin kuin kehittämällä ja käyttämällä saastumista ehkäiseviä tekniikoita;
- 4) riskien ehkäiseminen, johon kuuluvat luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien ehkäisemiseen ja niiden ratkaisemiseen tarkoitettujen suunnitelmien kehittäminen ja täytäntöönpano;
- 5) matkailu, johon kuuluvat luonnon- ja kulttuurivarojen hyödyntämisen edistäminen keinona kehittää kestävä matkailua, kulttuuriperinnön vaaliminen ja kehittäminen talouskehityksen tukemiseksi, matkailupalvelujen parantaminen uusien korkeamman lisäarvon palvelujen tarjoamiseksi;
- 6) liikenteen alan investoinnit, joihin kuuluvat Euroopan laajuiset verkot ja puhdasta kaupunkiliikennettä koskevat yhdenmetyt kaupunkien laajuiset strategiat, joilla pyritään parantamaan matkustaja- ja tavaraliikenteen palvelujen saatavuutta ja laatua eri kuljetusmuotojen välisen tasapainon parantamiseksi, intermodaalijärjestelmien edistämiseksi ja ympäristövaikutusten vähentämiseksi;
- 7) energia, johon kuuluvat Euroopan laajuiset verkot, joilla pyritään parantamaan toimitusvarmuutta, toteuttamaan sisämarkkinat ja ottamaan ympäristökysymykset huomioon, energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvien energialähteiden kehittäminen;
- 8) koulutusalan investoinnit, joilla pyritään parantamaan alueiden houkuttavuutta ja elämänlaatua;
- 9) terveys, johon kuuluvat terveydenhuollon kehittämistä ja parantamista koskevat investoinnit, joilla pyritään edistämään aluekehitystä ja elämänlaatua alueilla;
- 10) pk-yrityksille tarkoitettu suora investointituki työpaikkojen luomiseksi ja säilyttämiseksi.

5 artikla

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys

Alueellisen kilpailukykyyn ja työllisyyden tavoitteen osana EAKR:n tuki keskitetään alueellisten kestävä kehityksen strategioiden mukaisesti seuraaviin toimintalinjoihin:

- 1) innovaatio ja osaamistalous tukemalla alueellisiin innovaatiojärjestelmiin johtavien alueellisten innovaatiostrategioiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa ja erityisesti seuraavia toimia:
 - a) suoraan alueen taloudellisiin kehittämistavoitteisiin yhteydessä olevan alueellisen TTK- ja innovaatiokapasiteetin edistäminen tukemalla teollisuuden

tai teknologian alan osaamiskeskuksia, edistämällä teknologian siirtoa, kehittämällä tulevan teknologian ennakointia ja innovaatiota edistäviä politiikkoja koskevaa kansainvälistä esikuva-analyysiä (*benchmarking*) sekä tukemalla yritysten välistä yhteistyötä ja yhteisiä TTK- ja innovaatiopolitiikkoja;

- b) innovaatiotoiminnan kannustaminen pk-yrityksissä edistämällä korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöverkostoja, pk-yritysten verkostoja ja klustereita ja helpottamalla pk-yritysten mahdollisuuksia käyttää edistyneitä yritystukipalveluja sekä tukemalla puhtaampien innovatiivisten teknologioiden käyttöönottoa pk-yrityksissä;
- c) yrittäjyyden edistäminen helpottamalla uusien ideoiden taloudellista hyödyntämistä sekä tukemalla korkeakouluja ja olemassa olevia yrityksiä uusien yritysten luomisessa;
- d) uusien rahoitusvälineiden ja yrityshautomojen luominen tietointensiivisten yritysten luomiseksi tai laajentamiseksi;

2) ympäristö ja riskien ehkäiseminen ja erityisesti seuraavat toimet:

- a) investointien kannustaminen saastuneiden alueiden ja maan kunnostamiseksi sekä biologiseen monimuotoisuuteen ja Natura 2000:een liittyvien infrastruktuurien kehittäminen kestävä talouskehityksen edistämiseksi ja maaseutualueiden toiminnan monipuolistamiseksi;
- b) energiatehokkuuden ja uusiutuvan energiantuotannon edistäminen;
- c) puhtaan kaupunkiliikenteen edistäminen;
- d) luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien ehkäisemiseen ja niiden ratkaisemiseen tarkoitettujen suunnitelmien ja toimenpiteiden kehittäminen ja toteuttaminen;

3) yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien liikenne- ja televiestintäpalvelujen saatavuus suurimpien kaupunkien ulkopuolella ja erityisesti seuraavat toimet:

- a) toissijaisten verkkojen vahvistaminen parantamalla yhteyksiä TEN-liikenneverkkoihin, alueellisiin rautatiekeskuksiin, lentokentille ja satamiin tai multimodaalijärjestelyihin luomalla rinnakkaiset yhteydet tärkeimpiin rautatieosuuksiin ja kehittämällä alueellisia ja paikallisia sisävesiväyliä;
- b) pk-yritysten tukeminen tieto- ja viestintäteknikan saatavuuden parantamiseksi ja sen käytön tehostamiseksi verkkoyhteyksien avulla, julkisten Internet-yleisöpäätteiden perustaminen ja varustaminen sekä palvelujen ja sovellusten kehittäminen.

Euroopan alueiden välinen yhteistyö

Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteen osana EAKR:n tuki keskitetään seuraaviin toimintalinjoihin:

- 1) rajat ylittävien taloudellisten ja sosiaalisten toimien kehittäminen kestävää aluekehitystä koskevien yhteisten strategioiden avulla erityisesti seuraavilla tavoilla:
 - a) kannustamalla yrittäjyyttä ja erityisesti pk-yritysten, matkailun, kulttuurin ja rajat ylittävän kaupan kehittämistä;
 - b) kannustamalla ympäristönsuojelua ja yhteistä hallinnointia;
 - c) vähentämällä eristyneisyyttä liikenne-, tieto- ja viestintäverkkojen ja -palvelujen saatavuutta samoin kuin rajat ylittäviin vesihuolto-, jätehuolto- ja energiajärjestelmiin pääsyä parantamalla;
 - d) kehittämällä yhteistyötä, infrastruktuurien kapasiteettia ja yhteistä käyttöä erityisesti terveyden, kulttuurin ja koulutuksen aloilla.

Lisäksi EAKR voi edistää rajat ylittävien työmarkkinoiden yhdentymistä, paikallisia työllisyysaloitteita, yhtäläisiä mahdollisuuksia, koulutusta, sosiaalista osallisuutta sekä TTK-alan henkilöresurssien ja tilojen jakamista.

- 2) valtioiden välisen yhteistyön luominen ja kehittäminen, myös kahdensivulinen yhteistyö merialueiden välillä rahoittamalla yhdenmukaista aluekehitystä edistäviä verkostoja ja toimia seuraavilla aloilla:
 - a) vesihuolto selkeästi monikansallisella tasolla, myös jokien valuma-alueiden, rannikkoalueiden, meren luonnonvarojen, vesipalvelujen ja kosteikkojen suojeleminen ja hallinto;
 - b) yhteyksien parantaminen muun muassa Euroopan laajuisten verkkojen rajat ylittäviin osuuksiin tehtävien investointien avulla, kansallisiin ja valtioiden välisiin verkkoihin ja jakelualustoihin pääsyn parantaminen paikallisella ja alueellisella tasolla, kansallisten ja alueellisten järjestelmien yhteentoimivuuden parantaminen sekä edistyneiden tieto- ja viestintätekniikoiden tukeminen;
 - c) riskien ehkäiseminen, johon kuuluvat meriturvallisuuden edistäminen, merien ja sisävesien saastumisen sekä tulvien torjunta samoin kuin eroosion, maanjäristysten ja lumivyöryjen ehkäiseminen ja niiltä suojautuminen. Ohjelmiin voi sisältyä välineiden toimittaminen ja infrastruktuurin kehittäminen, valtioiden välisten tukisuunnitelmien laatiminen ja täytäntöönpano, yhteiset riskikartoitukset samoin kuin yhteisten välineiden kehittäminen luonnosta ja teknologiasta aiheutuvien riskien tutkimista, ehkäisyä, seuranta ja valvontaa varten;

- d) tieteellisten ja teknologisten verkkojen perustaminen valtioiden välisten alueiden tasapainoiseen kehitykseen liittyvillä aihealueilla, myös yliopistojen välisten verkkojen samoin kuin tieteellisen tiedon saantiin ja TTK-alan laitosten ja kansainvälisten osaamiskeskusten väliseen teknologian siirtoon liittyvien yhteyksien luominen, valtioiden välisten konsortioiden kehittäminen TTK-resurssien jakamista varten, teknologian siirtoa harjoittavien laitosten välinen kummitoiminta (*twinnig*) ja TTK-alan pk-yritysten tukemiseen tarkoitettujen uusien yhteisten rahoitusjärjestelyjen kehittäminen.
- 3) aluepolitiikan tehostaminen edistämällä verkottumista ja kokemustenvaihtoa alue- ja paikallisviranomaisten kesken erityisesti 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa samoin kuin 8 artiklassa tarkoitetuilla aloilla, myös koko yhteisön alueella toteutettavat yhteistyöverkkoja koskevat ohjelmat sekä tutkimuksia ja tietojenkeruuta samoin kuin yhteisön kehityssuuntausten tarkkailua ja analysointia koskevat toimet.

7 artikla

Menojen tukikelpoisuussäännöt

EAKR:sta ei rahoiteta seuraavia menoja:

- a) alv;
- b) lainojen korot;
- c) maan hankinta, kun menojen määrä on yli 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista;
- d) asuminen;
- e) ydinvoimaloiden käytöstäpoisto.

II LUKU

ERITYISET SÄÄNNÖKSET ALUEELLISISTA ERITYISPIIRTEISTÄ

8 artikla

Kaupungit

1. EAKR tukee asetuksen (EY) N:o (...) 25 artiklan 4 kohdan a alakohdassa ja 36 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin kaupunkien elvyttämistä koskeviin toimiin liittyviä yhdennettyjä strategioita, joilla edistetään osallistumista ja pyritään torjumaan taajamissa yhä useammin esiintyviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä ongelmia.

Toimiin voidaan yhdistää fyysisen ympäristön ja hylättyjen teollisuusalueiden kunnostaminen, historiallisen ja kulttuuriperinnön kehittäminen yrittäjyyttä,

paikallista työllisyyttä ja yhteisön kehitystä edistävien toimenpiteiden avulla sekä palvelujen tarjoaminen asukkaille ottaen huomioon väestörakenteen muuttuminen.

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EY) N:o (...) 33 artiklan 2 kohdassa säädetään, Euroopan sosiaalirahastosta annetun asetuksen (EY) N:o (...) soveltamisalaan kuuluvien alueellista kilpailukykyä ja työllisyyttä koskevien toimenpiteiden EAKR:sta saama rahoitusosuus on 10 prosenttia mainitun toimintalinjan osalta.

9 artikla

Maaseutualueet ja kalastuksesta riippuvaiset alueet

Jäsenvaltioiden ja alueiden on varmistettava Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) annetun asetuksen (EY) N:o (...) mukaisesti ja Euroopan kalatalousrahastosta annetun asetuksen (EY) N:o (...) mukaisesti osarahoitettujen toimenpiteiden täydentävyys ja johdonmukaisuus toisaalta keskenään ja toisaalta EAKR:sta osarahoitettujen ohjelmien kanssa.

Maaseutualueilla ja kalastuksesta riippuvaisilla alueilla myönnetty EAKR:n tuki keskitetään näiden alueiden talouden monipuolistamiseen, johon sisältyvät:

- 1) yhteyksiä parantavat infrastruktuurit;
- 2) televiestintäverkkojen ja –palvelujen käyttöönoton nopeuttaminen maaseutualueilla;
- 3) uusien taloudellisten toimintojen kehittäminen maatalouden ja kalatalouden ulkopuolella;
- 4) kaupunkien ja maaseutualueiden välisten yhteyksien lujittaminen;
- 5) matkailun ja maaseudun tarjoamien mahdollisuuksien kehittäminen.

Jäsenvaltioiden ja alueiden on varmistettava maaseuturahastosta ja Euroopan kalatalousrahastosta osarahoitettujen toimien täydentävyys ja johdonmukaisuus toisaalta keskenään ja toisaalta EAKR:sta osarahoitettujen toimien kanssa. Tätä varten jäsenvaltioiden on vahvistettava 1, 3 ja 5 kohdan mukaisia toimia koskevia toimenpideohjelmia valmistellessaan selkeät rajaamisperusteet, joita sovelletaan EAKR:sta tämän artiklan mukaisesti tai maaseuturahastosta asetuksen (EY) N:o (...) 49 artiklan 1 kohdan a, b ja i alakohdan mukaisesti maaseutualueilla tai Euroopan kalatalousrahastosta asetuksen (EY) N:o (...) (...) artiklan mukaisesti kalastuksesta riippuvaisilla alueilla tuettuihin toimiin.

10 artikla

Luonnonhaitoista kärsivät alueet

Asetuksen (EY) N:o (...) 52 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla luonnonhaitoista kärsivillä alueilla toteutettavissa EAKR:sta osarahoitettavissa alueohjelmissa on kiinnitettävä erityistä huomiota näiden alueiden erityisongelmiin.

EAKR:sta rahoitetaan erityisesti investointeja, joiden tavoitteena on parantaa yhteyksiä, edistää ja kehittää kulttuuriperintöön liittyviä taloudellisia toimintoja, edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja elvyttää matkailualaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 ja 4 artiklan soveltamista.

11 artikla

Syrjäisimmät alueet

Asetuksen (EY) N:o (...) 16 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua lisämäärärahan perusteella ja poiketen tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdasta, EAKR:sta rahoitetaan 4 artiklassa mainituilla aloilla ja seuraavilla aloilla syntyneiden lisäkustannusten tasoittamiseen tarkoitettua toimintatukea syrjäisimmillä alueilla, perustamissopimuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvia tuotteita lukuun ottamatta:

- a) tavaroiden kuljetuspalveluita ja kuljetuspalvelujen käynnistämistä koskeva tuki;
- b) varastointirajoitteisiin, tuotantovälineiden suureen kokoon ja huoltoon sekä henkilöresurssien vähyteen paikallisilla työmarkkinoilla liittyvä tuki.

III LUKU

EUROOPAN ALUEIDEN VÄLISEN YHTEISTYÖN TAVOITTEESEEN LIITTYVÄT ERITYISET SÄÄNNÖKSET

1 JAKSO

TOIMENPIDEOHJELMAT

12 artikla

Sisältö

Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteen toimenpideohjelmien on sisällettävä seuraavat tiedot:

- 1) selvitys yhteistyöalueen vahvuuksista ja heikkouksista sekä ongelmien ratkaisemiseksi valittu strategia;
- 2) yhteistyön strategisten suuntaviivojen mukaisesti valittujen toimintalinjojen perustelut ja toimenpideohjelman toimintalinjat sekä asetuksen (EY) N:o (...) 46 artiklassa tarkoitettua ennakoarvioinnin mukaiset odotetut vaikutukset;
- 3) tiedot toimintalinjoista ja niiden erityiset tavoitteet. Tavoitteet on ilmoitettava määrällisinä käyttäen rajallista määrää täytöntöönpanoa, tuloksia ja vaikutusta mittaavia indikaattoreita. Indikaattoreilla on voitava mitata toimintalinjoja täytöntöön pantaessa saavutettavien tavoitteiden edistymistä ja tehokkuutta;

- 4) tuen jakautuminen menoluokittain asetuksen (EY) N:o (...) täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;
- 5) yksi rahoitussuunnitelma, joka ei sisällä jäsenvaltiokohtaista jakoa ja jossa on seuraavat kaksi taulukkoa:
 - a) taulukko, joka sisältää vuosikohtaisen jaon asetuksen (EY) N:o (...) 50–53 artiklan mukaisesti; EAKR:n rahoitustuen kokonaismäärä. EAKR:n vuotuisen kokonaisrahoitusosuuden on oltava sovellettavien rahoitusnäkymien mukainen;
 - b) taulukko, jossa täsmennetään yhteisön rahoitusosuuden kokonaismäärä ja vastaava kansallinen julkinen rahoitus koko ohjelmakauden ajan ja kunkin toimintalinjan osalta; EAKR:n rahoitusosuus;
- 6) toimenpideohjelmaa koskevat täytäntöönpanosäännökset:
 - a) jäsenvaltion nimeämät viranomaiset, joista säädetään 14 artiklassa;
 - b) kuvaus seuranta- ja arviointijärjestelmistä sekä seurantakomitean kokoonpano;
 - c) rahoitusvirtojen käyttöönottoa ja liikkeitä koskevien menettelyjen määrittely niiden avoimuuden varmistamiseksi;
 - d) toimenpideohjelman julkisuuden varmistamista koskevat säännökset;
 - e) kuvaus menettelyistä, joista komissio ja jäsenvaltio ovat sopineet keskenään sähköistä tietojenvaihtoa varten asetuksessa (EY) N:o (...) säädettyjen maksatusta, seuranta- ja arviointia koskevien vaatimusten täyttämiseksi;
- 7) ohjeellinen luettelo asetuksen (EY) N:o (...) 38 artiklassa tarkoitetuista suurhankkeista, joita on tarkoitus esittää toteutettaviksi ohjelmakauden aikana.

2 JAKSO TUKIKELPOISUUS

13 artikla

Menojen tukikelpoisuussäännöt

Komissio voi ehdottaa jäsenvaltioiden pyynnöstä kansalliset säännöt korvaavia tiettyjä menolajeja koskevia tukikelpoisuussääntöjä, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o (...) 55 artiklan soveltamista. Menojen tukikelpoisuutta koskevat yhteisön säännöt vahvistetaan komission asetuksessa asetuksen (EY) N:o (...) 104 artiklan 3 kohdan säännösten mukaisesti.

14 artikla

Viranomaisten nimeäminen

1. Toimenpideohjelmaan osallistuvien jäsenvaltioiden on nimettävä yksi hallintoviranomainen, yksi todentamisviranomainen ja yksi tarkastusviranomainen siitä jäsenvaltiosta, josta hallintoviranomainen nimettiin. Komissio suorittaa maksut todentamisviranomaiselle, joka pääsääntöisesti suorittaa maksut johtavalle tuensaajalle.

Jäsenvaltioiden on perustettava hallintoviranomaisen yhteyteen yhteinen tekninen sihteeristö, joka avustaa hallintoviranomaista ja seurantakomiteaa näiden hoitaessa tehtäviään.

2. Toimenpideohjelman tarkastusviranomaista avustaa asetuksen (EY) N:o (...) 61 artiklassa säädettyjen tehtävien hoitamisessa tarkastajaryhmä. Toimenpideohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot perustavat ryhmän, joka muodostuu kunkin toimenpideohjelmaan osallistuvan jäsenvaltion nimeämän tarkastuslaitoksen edustajista. Tarkastajaryhmä on perustettava viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun toimenpideohjelman hyväksymisestä on tehty päätös. Ryhmä vahvistaa työjärjestyksensä. Sen puheenjohtajana on toimenpideohjelman tarkastusviranomainen.

Tarkastajaryhmä hyväksyy asetuksen (EY) N:o (...) 70 artiklassa tarkoitetun tarkastusviranomaisen laatiman toimenpideohjelman loppukertomuksen.

3. Kunkin toimenpideohjelmaan osallistuvan jäsenvaltion on nimettävä edustajansa asetuksen (EY) N:o (...) 64 artiklassa tarkoitettuun seurantakomiteaan.

15 artikla

Hallintoviranomaisen tehtävät

Hallintoviranomainen hoitaa asetuksen (EY) N:o (...) 59 artiklassa säädettyjä tehtäviä lukuun ottamatta tehtäviä, jotka liittyvät toimien ja menojen asianmukaisuuden tarkastamiseen kansallisten ja yhteisön sääntöjen perusteella. Tässä yhteydessä sen tehtäviin kuuluu ainoastaan kullekin toimeen osallistuvalla tuensaajalla aiheutuneiden ja hyväksytyin tilintarkastajan vahvistamien menojen tarkastaminen.

16 artikla

Valvontajärjestelmä

Voidakseen vahvistaa 21 artiklassa säädetty menot jäsenvaltioiden on perustettava tilintarkastusjärjestelmä, jonka avulla on mahdollista tarkastaa osarahoitettujen tuotteiden ja palvelujen toimitus, sen alueella toteutettujen toimien tai niiden osuuksien osalta ilmoitettujen menojen todenmukaisuus sekä se, että menot ja niihin liittyvät toimet tai niiden osuudet ovat yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaisia. Jos osarahoitettujen tuotteiden tai palvelujen toimitus on mahdollista tarkastaa ainoastaan koko toimen osalta, tarkastuksen voi suorittaa johtavan tuensaajan tilintarkastaja tai hallintoviranomainen.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hyväksytyt tilintarkastajat vahvistavat menot kahden kuukauden kuluessa.

17 artikla

Varainhoito

1. EAKR:n rahoitusosuus maksetaan yhdelle tilille, johon ei sisälly kansallisia alatilejä.
2. Todentamisviranomaisen on perittävä johtavalta tuensaajalta takaisin kaikki väärinkäytöksen vuoksi menetetyt varat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvollisuutta todeta ja oikaista väärinkäytökset ja periä takaisin aiheettomasti maksetut määrät. Tuensaajien on maksettava johtavalle tuensaajalle takaisin erehdyksessä maksetut määrät niiden välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Jos johtava tuensaaja ei onnistu saamaan takaisinmaksuja tuensaajilta, jäsenvaltioiden, joiden alueella kyseinen tuensaaja on, on korvattava todentamisviranomaiselle kyseiselle tuensaajalle erehdyksessä maksettu määrä.

18 artikla

Eurooppalainen rajaseutuyhteistyöyhtymä

Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteen toimenpideohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot voivat käyttää asetuksella (EY) N:o (...) perustettua oikeudellista yhteistyövälinettä toimenpideohjelman hallinnoinnissa delegoimalla sille hallintoviranomaisen ja yhteisen teknisen sihteeristön tehtävät. Kunkin jäsenvaltion taloudellinen vastuu jatkuu kuitenkin edelleen.

4 JAKSO
TOIMET

19 artikla

Toimien valinta

1. Toimenpideohjelmiin, joiden tavoitteena on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rajat ylittävien taloudellisten ja sosiaalisten toimien kehittäminen ja 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen valtioiden välisen yhteistyön käynnistäminen ja kehittäminen, sisältyviin valittuihin toimiin on kuuluttava tuensaajia vähintään kahdesta maasta, jotka tekevät kunkin toimen osalta yhteistyötä vähintään kahdella seuraavista tavoista: yhteinen kehittäminen, yhteinen täytäntöönpano, yhteinen henkilöstö ja yhteinen rahoitus.

Toimenpideohjelmiin, joiden tavoitteena on valtioiden välisen yhteistyön käynnistäminen ja kehittäminen, sisältyvät valitut toimet voidaan kuitenkin toteuttaa yhdessä jäsenvaltiossa, jos kyseiset toimet ovat vähintään kahden jäsenvaltion viranomaisten esittämiä.

2. Toimenpideohjelmiin, jotka liittyvät 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin yhteistyöverkkoihin ja kokemustenvaihtoon, sisältyviin valittuihin toimiin on kuuluttava tuensaajia vähintään kolmelta alueelta vähintään kahdesta jäsenvaltiosta, jotka tekevät kunkin toimen osalta yhteistyötä seuraavilla tavoilla: yhteinen kehittäminen, yhteinen täytäntöönpano, yhteinen henkilöstö ja yhteinen rahoitus.
3. Asetuksen (EY) N:o (...) 64 artiklassa tarkoitettujen tehtävien lisäksi seurantakomitea vastaa toimien valinnasta.

20 artikla

Johtavan kumppanin tehtävät

1. Kutakin toimea varten nimetään johtava tuensaaja. Johtava tuensaaja vastaa seuraavista tehtävistä:
 - a) vahvistaa toimeen osallistuvien tuensaajien välisiä suhteita koskevat järjestelyt sopimuksessa, joka sisältää muun muassa toimeen kohdennettujen varojen moitteettoman varainhoidon takaavat määräykset, myös järjestelyt aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperimiseksi;
 - b) vastaa koko toimen täytäntöönpanosta;
 - c) varmistaa, että toimeen osallistuvien tuensaajien esittämät menot on maksettu toimen täytäntöönpanemista varten ja että menot liittyvät toimeen osallistuvien tuensaajien kesken sovittuun toimintaan;

- d) tarkastaa, että 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tilintarkastajat ovat vahvistaneet toimeen osallistuvien tuensaajien esittämät menot;
 - e) vastaa EAKR:n rahoitusosuuden siirtämisestä toimeen osallistuville tuensaajille.
2. Hallintoviranomaisen on vahvistettava kuhunkin toimeen liittyvät täytäntöönpanojärjestelyt yhteisymmärryksessä johtavan tuensaajan kanssa.

21 artikla

Menojen todentaminen

Edellä 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hyväksytyjen tilintarkastajien on vahvistettava kunkin toimeen osallistuvan tuensaajan ilmoittamien menojen laillisuus ja asianmukaisuus. Kukin toimeen osallistuvan tuensaajan on otettava vastuu ilmoittamiaan menoja koskevista väärinkäytöksistä.

22 artikla

Toimien sijaintia koskevat erityisehdot

1. Asetuksen (EY) N:o (...) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen alueiden viereisillä NUTS III –tason alueilla rajat ylittävän yhteistyön yhteydessä toteutettaville toimille voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa myöntää rahoitusta, jonka suuruus on enintään 20 prosenttia kyseisen toimenpideohjelman talousarviosta.
2. Valtioiden välisen yhteistyön yhteydessä toteutettaville toimille, joihin kuuluu kumppaneita alueen ulkopuolelta, voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa myöntää rahoitusta, jonka suuruus on enintään 20 prosenttia kyseisen toimenpideohjelman talousarviosta.
3. EAKR:sta voidaan rahoittaa rajat ylittävän ja valtioiden välisen yhteistyön yhteydessä menoja, jotka aiheutuvat toimien tai toimien osuuksien täytäntöönpanosta Euroopan yhteisön ulkopuolisten maiden alueella, enintään 10 prosenttiin asti sen toimenpideohjelman varten myöntämästä rahoitusosuudesta, kun toimista on hyötyä yhteisön alueille.

Jäsenvaltioiden on varmistettava näiden menojen laillisuus ja asianmukaisuus.

IV LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

23 artikla

Siirtymäsäännökset

Tämä asetus ei estä jatkamasta tai muuttamasta toimenpiteitä, jotka neuvosto tai komissio on hyväksynyt ennen tämän asetuksen voimaantuloa sovelletun Euroopan aluekehitysrahastosta annetun asetuksen (EY) N:o 1783/99 perusteella, niiden peruuttaminen kokonaan tai osittain mukaan luettuna.

Asetuksen (EY) N:o 1783/99 mukaisesti esitetyt hakemukset ovat edelleen voimassa.

24 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 1783/99 (...).

Viittaukset asetukseen (EY) N:o 1783/99 on katsottava viittauksiksi tähän asetukseen.

25 artikla

Uudelleentarkastelu

Euroopan parlamentti ja neuvosto tarkastelevat komission ehdotuksesta tätä asetusta uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013.

26 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...]

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
[...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]